

دانشنامه هنر

هنر ژاپن

دکتر نصراله تسلیمی



www.ketab.ir



- سرشناسه : تسلیمی، نصرالله، ۱۳۴۳ -
Taslimi, Nasrollah
عنوان و نام پدیدآور : هنر ژاپن نصرالله تسلیمی
مشخصات نشر : تهران گنبد مینا ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری : ۸۲ ص
فروست : دانشنامه هنر
شابک : ۹۷۸-۶۴۲-۹۹۸۸۸-۷-۱
وضعیت فهرست نویسی : قیبا
یادداشت : کتابنامه
موضوع : هنر -- ژاپن
موضوع : Art -- Japan
رده بندی کنگره : ۷۳۵۵ / ۹۵۵ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی : ۲۲/۷۰۹
شماره کتابشناسی ملی : ۵۴۳۹۱۶۳



www.ketab.ir

هنر ژاپن

- مولف : دکتر نصراله تسلیمی
نوبت چاپ : اول
تاریخ چاپ : تابستان ۱۳۹۷
شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
صفحه آرایي : محمد حیدری
طرح جلد : محمد حیدری
چاپ و صحافی : محمد حیدری
قیمت :



فهرست مطالب

۴	مقدمه
۶	دوره پیش تاریخی (ح. ۱۰۰۰ ق.م تا نیمه سده ۵ میلادی)
۹	دوره‌های اولیه بودایی و فرهنگ درباری (۱۱۹۲-۵۵۲ م)
۱۲	بیکره سازی بودایی کاماکورا
۲۶	اواخر دوره بودایی و فرهنگ فنودالی «ملوک الطوایفی» (۱۵۷۳-۱۱۹۲)
۸۳	عصر فرهنگ دنیوی شهری (۱۵۷۳-۱۸۶۷ م)
۵۳	ظروف شینو
۵۷	فرهنگ صنعتی غرب‌گرایی (۱۸۶۷ تا حال حاضر)
۶۰	گاهشمار
۶۱	منابع
۶۲	تصاویر ضمیمه

مقدمه

هنر ژاپن به آسانی قابل تعریف بوده و شامل هنرهای تولید شده در جزایر امروزی ژاپن است. در دوره ماقبل تاریخ، ژاپن ارتباطات فرهنگی با کشورهای شرق آسیایی داشت، با اینحال هیچگونه نیازی به قدرت قاره آسیا نداشته است. در اوایل دوره‌های تاریخی آثار هنری بدست آمده نامشخص است، به طوری که نمی‌توان تشخیص داد که کار هنرمندان بومی بوده یا هنرمندان شرق آسیایی آنها را تولید کرده اند (برای نمونه، نقاشی‌های دیواری سده ۸ م در معبد هوریوجی «Horyuji»). از سده ۸ م به بعد آثار بزرگ هنری که در ژاپن تولید شده به واسطه مهاجرین انجام گرفته است. نمونه‌هایی از هنرمندان مهم ژاپنی که در خارج از کشورشان مشغول به کار بودند به همان اندازه نیز نادر است تا اینکه پس از سده ۱۹ م، سشو (Sesshu) تنها نمونه مثالی است که برای مدت زمان کوتاهی خارج از ژاپن کار کرده است. از اینرو هنر ژاپن بسیار خودکفاست، هرچند که ایده‌ها و اندیشه‌های آنها معمولاً از خارج سرچشمه گرفته است.

موقعیت جغرافیایی ژاپن به طور کلی حالت انزوطلبانه دارد و وابستگی آن تنها به شرق آسیاست. با اینحال تا دوران مدرن تنها کشوری که ارتباط راحت‌تری با ژاپن داشت، کره بود و در مسیر طوفان‌های دریایی در حدود ۱۹۵ کیلومتر راه میان آنان وجود داشت. از اینرو ایده‌ها و اندیشه‌های فرهنگی از چین و شمال شرقی آسیا و از طریق مسیر کره وارد ژاپن شده و حالت نیمه‌انزوایی ژاپن از بین می‌رفت. همین عامل باعث شد تا هنر ژاپنی هرچند سطحی مانند جریان‌های هنری چین و کره باشد و معمولاً دارای

خصوصیات منحصر به فردی نیز گردد.

این خصوصیات تا حدودی با جنبه‌های ناپایدار زندگی تحت تأثیر قرار می‌گرفت، چرا که در ژاپن اکثراً زلزله، رانش زمین، طوفان، موج‌های جزر و مدی یا فوران آتشفشان و آتش بود و آنها را تهدید می‌کرد. وجود سنگ‌های آتشفشانی امکان به‌کارگیری مصالح سنگی سخت را برای ساختمان‌سازی و بناهای تاریخی تا حد زیادی غیرممکن می‌ساخت و یا اصلاً سنگ ساختمانی وجود نداشت. از اینرو، فرهنگی در محیطی چوبی و ساختمان‌هایی ساده و راحتی جایگزین شده و درون آنها نور زیاد بود و با صفحاتی از کاغذ پوشیده شده تقسیم می‌گردید. هنر آنان به همین علت تمایل خاصی به کوچکی و نور داشت و کاملاً قابل معاوضه و حمل بودند. در هیچ فرهنگ پیشرفته دیگری این چنین کاغذ، چوب و لاک نقش بسیار مهمی را ایفا نمی‌کند.

پس از سده هفتم میلادی مهاجرت‌های مهمی به جزایر صورت گرفت و مردم ژاپن را که در انزوا بسر می‌بردند با دیگر زمین‌ها آشنا ساخت و این خصوصیت انزواطلبی را درهم شکست. وجود خصوصیات عملی و بی‌ادگی و جریان خشونت و شکنجه‌آور ژاپنی شاید به دلیل وضعیت فیزیکی آنان باشد و عشق عمیق به طبیعت و فصول به شدت عامل مشخصه آنان است که در خانه‌های نیمه‌باز آنها همواره تقویت می‌شد. از اینرو این احساس بی‌تردید با جریان طراحی نامتقارنی به نظر می‌رسید که عملی ذاتی بوده و به عنوان ساخت محیط خود برای به‌کارگیری مواد احساس شد.